

Η κεραμική πράξη της Μαρίας Βογιατζόγλου

του καθηγητού Δ.Α. Φατούρου

«Ας προσπαθήσω να κάνω σαφή από την αρχή τι ακριβώς νομίζω ότι επιχειρεί η κεραμίστρια Μαρία Βογιατζόγλου. Είναι δύο πράγματα χωριστά, που γίνονται όμως με την ίδια αυστηρότητα. Το έργο της κεραμικής και η μελέτη και έρευνα των σκευών και του τρόπου κατασκευής αντικειμένων κεραμικής από άγνωστους λαϊκούς τεχνίτες.»

«Βλ. Τα πιθάρια στο Θρασιανό της Κρήτης. Η τεχνική και συντεχνίες των πιθαράδων. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Έργασημείο Αρχιτεκτονικής Έσωτερικών Χώρων και Βιομηχανικής Αισθητικής. Ειδικές μελέτες, άρ. 19, Θεσσαλονίκη 1972.»

Μία άφροσύνη, μία συνεχής όπτική επικοινωνία με τον πηλό, μία «άγια» σχέση μετασχηματίζεται σε προσωπικό έργο και σε έρευνητική παρατήρηση.

«Άκρα προσήλωση στη δυνατότητα του υλικού και στην εύπαθη ικανότητα της άκρας των δακτύλων.»

Νομίζω ότι έρχουν αυτά τα δύο χαρακτηριστικά για να προσδιορίσουν οποιαδήποτε δραστηριότητα, οποιαδήποτε πράξη της Βογιατζόγλου. Και όταν ακόμη το υλικό δεν αντιδρά και τα δάκτυλα αποτυχαίνουν, και όταν ακόμη το υλικό δεν υποτάσσεται ή παραποιείται, ο τεχνίτης δεν καταφέρνει σε τεχνασματα για να καλύψει τις δυσκολίες, για να φτάσει σε ένα έργο. Μία πεισματική αυ-

στηρότητα, που μεταφράζεται σε δημιουργική προσήλωση, σε λίγες βασικές αρχές.

«Ο τροχός, τα δάκτυλα, τα δάκτυλα, ο τροχός, η πίεση του ανθρώπινου μέλους και μόνον αυτή, ή συνεργασία της ταχύτητας, ή συμμετοχή της κίνησης του ανθρώπινου σώματος. Επιτρέψτε μου να οπιοδομηθώ και να σκεφτώ μία μεταφυσική συν-κίνηση πηλού και ανθρώπινου σώματος. Θα αφήσω κάθε προσπάθεια να το εξηγήσω αναλυτικότερα, αντικειμενικότερα και επιστημονικότερα.»

Μία μυθολογία της προσωπικής επαφής με τα αντικείμενα της συγκίνησης που οδηγεί σε καμπυλόμορφους άρνητικούς χώρους (βάζα και δοχεία) και σε επι-

Φωτογραφίες Δ. Καλαποτά και Ν. Μπαρβάνη

1-3. Ceramic slabs, 40X40 cm and 30X55 cm. Stoneware clay and glazes. Once fired, oxidised at 1300° C.

The ceramics of Maria Voyatzoglou

by Professor D. A. Fatouros

What I think, Maria Voyatzoglou attempts is twofold: a) to make ceramic objects, and b) to study the conditions and the method of making ceramic objects by anonymous artisans. Her devotion, her continuous visual communication with her material is transformed into personal creation and searching observation. She radiates a total

dedication to the potential of the material and the possibilities of the human hand. Even when the material does not respond and the hand fails, she does not have recourse to tricks to cover up the difficulties, to "make" an object. The wheel, the fingers, the fingers, the wheel, the pressure of the human hand and only this: wheel and body moving to-

gether. A mythology of personal contact with the objects that move the artist, leading to curved negative spaces (vases and jars) and to plane slabs, fundamental acts yet complex creations. The series of stelae is even more complex, inspired by the ancient funerary stelae at Kerameikos and the positive will of her

πεδες ακατέργαστες πλάκες πηλού, στοιχειώδεις πράξεις αλλά πολυσύνθετα έργα.

«Η σειρά των επιτυμβίων είναι μία περισσότερο σύνθετη πράξη που οδηγείται από τις μαρμάρινες πλάκες του Κεραμεικού και από την ενεργητική θέληση της μνήμης του παρόντος.»

Με την έρευνά της για το πιθάρι, ένα αντικείμενο καθημερινής χρήσης που υπακούει στις «βασικές» πράξεις, η Βογιατζόγλου δοιμάει να καταλάβουμε την ίδια τη στάση της για το κεραμικό έργο. Η πλήρης και συστηματική καταγραφή της διαδικασίας παραγωγής του, η λογική που ακολουθεί ο τεχνίτης και η σειρά των δράσών του προσδιορίζουν φάσεις

στον τρόπο σκέψης όχι μόνο για την κατασκευή του κεραμικού αντικειμένου, αλλά ακόμη και για τη λύση ενός αρχιτεκτονικού προβλήματος. Η οργάνωση της εργασίας σε σύνολα και υποσύνολα και η σύνθετη δραστηριότητα των χειρισμών των δακτύλων με το υλικό είναι άσκαλυπτική.

Το πιθάρι, έργο «ύπακοής» στον πρωτόνονο τροχό και τον πηλό, είναι για την Βογιατζόγλου μία ενεργητική στάση που επεκτείνει την προσωπική της δημιουργία.

1-3. Κεραμικές πλάκες, 40X40 εκ και 30X55 εκ. Ειδικός πηλός και γυαλίματα. Μονόπυρο ψήσιμο οξειδώσεως σε 1300°C.

